

Nyhetsbrev från Folkhögskoleföreningen för regionägda folkhögskolor och kallelse till årsmöte

Några ord från ordförande

Man kan lugnt säga att 2020 varit ett underligt år. Vi startade alla med stora förväntningar på vad detta år skulle innebära för våra folkhögskolor. Men rätt så snabbt fick vi inse att inga planer skulle genomföras utan att det var helt nya beslut som behövdes. Stängda skolor, distansundervisning med mera. Oro för smittan har överskuggat alla andra tankar. Det fanns en förhoppning att hösten skulle bli bättre men nu är vi precis i topp som vi inte vet när den upphör. Glädjande är framfarten av vaccin. Som det ser ut nu kan vi under 2021 kanske börja ta tag i det utvecklingsarbete som vi hade hoppats på i år. Men en sak vet vi. Vi har blivit bra på digitala möten. Jag har en förhoppning att vi under kommande år kan se vilka lärdomar som vi tar med oss och delar med oss kring digitaliseringen både inom pedagogiken och möten.

För Folkhögskoleföreningen kommer vi under 2021 kartlägga hur folkhögskolan beskrivs i de regionala styrdokumenterna. Bilden som vi har är att det ser väldigt olika ut. Vi kommer även börja lyfta frågan att det behövs en uppräknings av statsbidraget. Det vill säga en värdet på deltagarveckorna måste öka för att täcka skolornas kostnader. Vi upplever att regionerna får ta ett allt större ekonomiskt ansvar för folkhögskolorna än vad som är överenskommet.

SKR utreder tillsammans med representanter från regionerna hur ett framtida mobilitetsstöd ska se ut som har en acceptans och som är enkelt att hantera för folkhögskolor och regioner. Från föreningens sida kommer i aktivt följa frågan och se till att man inte glömmer bort deltagarna möjligheter till ett fritt sökande av folkhögskola runt om i hela landet.

Vi hoppas att pandemin ger med sig så vi från styrelsen på ett mer aktivt sätt kan få möjlighet att besöka er i styrelserna runt om i landet för att få en bild av hur ni ser på utbildningsformen folkhögskola och vad ni vill att vi driver på nationell nivå.

Nu önskar jag er en tid med nära och kära där vi ser till att återhämta kraft och få inspiration för kommande år. Så God Jul och Gott Nytt År
Peter Högberg, ordförande

Kallelse till årsmöte

Härmed kallas till årsmöte 12 mars 2021 med Folkhögskoleföreningen för regionägda folkhögskolor. Mötet kommer vara digitalt och vi återkommer med tider och innehåll.

Nomineringar till styrelsen ska vara valberedningen till del 29/1 2021. Nomineringarna sändes till valberedningens sammankallande Åsa Kratz, asa.kratz@regionsormland.se

Motioner till årsmötet ska sändas till föreningens sekreterare Gun Lusth, gun.lusth@rjl.se senast 29/1 2021.

Ombud till årsmötet anmäls till Peter Högberg, ordförande peter.hogberg@vimmerby.se senast 19/2 för att de ska få ut handlingarna i tid för årsmötet

Pandemin visar med all tydlighet på vikten av folkbildning.

Det finns så oerhört många argument för Folkhögskolornas existens och de provningar som coronapandemin sätter samhället inför bevisar med ännu större tydlighet på behoven av folkbildning och folkhögskola.

Precis på samma sätt som tystnaden som lägrat sig i samhället, när kulturevenemang efter kulturevenemang fått ställas in påverkar öppenhet, samtal, diskussioner, konfrontationer och möten kring svåra frågor som kulturen ibland vågar lyfta - blir omställningen till distansundervisning i folkhögskolevärlden till ett demokratiskt dilemma.

Folkhögskolan har många uppgifter och utmaningar - utbilda, kompensera, ge nya chanser till grundskole- och gymnasiekompetens, utveckla intressen, skapa mötesplatser, samtal, förståelse för allas lika värde, folkbilda, leverera kulturytringar och som resultat bidra till det öppna och demokratiska samhället.

För att leverera allt detta är just det fysiska mötet, samvaron i gruppen, stödet från andra deltagare och personal oerhört viktigt - inte minst för den som misslyckats i tidigare studier. Folkhögskolan är just denna arena, som genom att man tvingas till distansstudier tappar så mycket av bildningskraften och mest utsatt blir den som mest behöver stödet, gruppen och samtalen.

Folkhögskolorna är dock oerhört duktiga och uppfinningsrika för att lösa situationen så bra som möjligt.

...men det blir även tyst i närsamhället nära Folkhögskolorna, när skolornas samarbete med lokalsamhället avtagit, när kulturarrangemang ställts in eller när olika öppna arrangemang fått utebli.

Den här tystnaden och minskade chansen för skolorna att bedriva demokratiarbete är på sikt besvärlig, varför vi nu håller tummarna för ökade möjligheter att komma tillbaka till ett normalläge så snart som möjligt.

Folkhögskolornas insatser för samhället är betydande och inte minst just nu visar det sig med all tydlighet.

Vi ser dock hoppfullt på det kommande året med förvissningen om Folkhögskolornas betydelse för att hela samhället skall kunna komma igång på ett väl fungerande sätt, när väl pandemin är över.

Robert Uitto, kassör

Lägesrapport från våra skolor

Styrelsen har bett att få lägesrapporter från regionerna utifrån läget i våra skolor i samband med pandemin. Sammanfattningsvis kan läsas att de flesta, trots allt, klarat utmaningarna även om de flesta verkar ha haft Covid bland både lärare och studerande. Situationen ser olika ut i skolor med internat och skolor utan. Skolor utan internat har haft det lite enklare eftersom skolan inte utgör bostad för studerande. Gemensamt för många folkhögskolor är ett geografiskt läge som ligger utanför och bortom tätort. Det har varit ett dilemma i sig pga beroendet av kollektivtrafik för att ta sig till och från skolan. För de med internat har en del skolor valt att försöka få så många som möjligt att lämna för annat boende, medan andra gjort tvärtom och valt att uppmana studerandena att stanna och vara utanför skolan så lite som möjligt. Några beskriver problem med provtagning när de studerande inte varit skrivna

på orten. Samtliga verkar uppleva god samverkan med smittskyddsläkare och särskilda lösningar för transport till provtagning är något flera lyfter som viktiga funktioner. Olika grad av isolering har de studerande behövt under pandemin. Vissa skolor har haft vissa hus på området som "Covid-hus". En del har inte serverat mat, andra har delat upp i mindre matgrupper och med spridd sittning.

Samtliga beskriver att man under våren gick över till digital undervisning i den mån det var möjligt och successivt under hösten återgått till det igen. Många beskriver att man befarade att det skulle drabba många av de studerande negativt utifrån t.ex särskilda behov. Det har också drabbat somliga, samtidigt som det också beskrivs ha gått bättre än förväntat. Extra individuellt stöd har satts in där det behövts.

De praktiska kurserna är såklart svårare att bedriva på distans. Här beskriver skolorna ändå att man gör det i de delar det går. Rent praktiska delar har lösts genom t.ex indelning i mindre grupper. Flera nämner lösningar som schemaläggning i fria utrymmen som studios och estetiska miljöer som möjliggjort tillgång för några i taget.

Alla beskriver att man förlorat ekonomiskt på pandemin. Minskade intäkter och ökade kostnader verkar vara folkhögskolornas gemensamma situation. Regionerna har fått stora tillskott för att täcka skattebortfall och ökade kostnader kopplade till pandemin och det medför att skolorna ändå är trygga inför 2021. Många beskriver att man efter jullovet kommer inleda med en vecka av karantän på skolan innan man ses i undervisning igen. Så kommer våren att behöva börja - med mycket av fortsättning på det vi är i nu. Våra förhoppningar ligger nu på vaccin och att sol, värme och ökade möjligheter att träffas utomhus kommer bidra till att våren ändå ska kunna innebära mer av närhet, samspel och glädje tillsammans - både på våra fina skolor och i livet i stort.

Meit Fohlin, vice ordförande

Årsmöte 2020

Den 29 november fick vi äntligen ha vårt årsmöte för folkhögskoleföreningen inom SKR det känns märkligt att precis genomföra ett årsmöte för att sedan planera nästa 2021. Mötet leddes av ordförande Peter Högberg som tillsammans med mig Gun Lusth och Eva Ternegren infann oss på Magnus Ladulåsg. 63A medan resten av deltagarna fanns med digitalt. Det digitala mötet hade representanter från 14 regioner vilket innebar 34 skolor. I Förvaltningsberättelsen togs det upp att förra året var ett intensivt år och styrelsen insåg att för att ta vara på och stötta folkhögskolan måste vi vara mer aktiva och visa oss mer utåt, inte minst mot myndigheter och regering. Styrelsen har försökt att anamma detta genom att uppvakta SKR och försökt påverka regeringen. Vi syns nu mer på FB och andra sociala media.

Ett nytt förslag på namnförändring i föreningen kommer att ske beroende på att SKL har bytt namn. Styrelsens förslag är Folkhögskoleföreningen för regionägda folkhögskolor. Det är ju de regionägda folkhögskolorna vi företräder. Årsmötet fastställde föreningens nya namn. Styrelsen skulle även vilja titta på en förändring av stadgar så de uppfyller samma struktur och byts ut. Vilka förändringar som kommer ske skickas ut i god tid till alla. Styrelsen fick i uppdrag att ta fram förslag till nästa årsmöte.

Vi beslutade att Peter Högberg får två nya år som ordförande, vilket betyder mycket då han är väl förankrad i arbetet. Vi hälsar även Hans Backlund och Jenny Elander Ek välkomna till styrelsen, vilka kommer att berika oss med nya fräscha idéer och tankar. Till ny revisor valdes Kurt Podgodsky och till ny revisorssuppleant valdes Marianne Andersson. Sven-Olof Larsson lämnade

styrelsen efter många års arbete. Styrelsen kommer se till att han blir avtackad när läget tillåter... Även vår revisor Bertil Holmberg valde att kliva åt sidan efter många granskande år. När vi nu ser fram mot 2021 så hoppas vi på att pandemin inte sätter fler pinnar i hjulen utan att vi kan fortsätta att göra allt för att för att marknadsföra det fina och unika med våra folkhögskolor. Gun Lusth Sekreterare

Ny i styrelsen

Hej.

Jag heter Jenny Elander Ek och jag är nyvald ledamot i styrelsen. Jag är bosatt på en liten gård i Valdemarsvik, på gränsen mellan Östergötland och Småland. Jag är gift, har två barn och 80 hektar skogsmark i behov av röjning och gallring. Jag arbetar deltid som biträdande jurist på en advokatbyrå mestadels inriktad på affärsjuridik. Resten av min arbetstid tillbringar jag som C-märkt kommunalråd i Valdemarsviks kommun med ansvar för bland annat utbildningsfrågor. Jag är också ledamot av Regionutvecklingsnämnden i Region Östergötland, som bland annat är skolstyrelse för Lunnevad folkhögskola. Folkbildning ligger mig varmt om hjärtat. Jag är uppvuxen på landsbygden där frivilliga sammanslutningar för att lösa utmaningar tillhör vanligheten och där folkbildning spelat, och spelat, en stor roll för många som kanske inte har en traditionell akademisk bakgrund. Jag ser fram emot att genom detta nya hedrande uppdrag verka för ökad kunskap och bildning i samhället.

Även Hans Backlund är ny i styrelsen och är verksam Västernorrland som regionråd och Ordförande Nämnden för Hållbar Utveckling som också är folkhögskolestyrelse

Styrelsen i sin helhet ser ut som följer

Ordförande Peter Högberg (S), Kalmar län
Vice ordförande Meit Fohlin (S), Gotland
Kassör Robert Uitto (S), Jämtland/Härjedalen
Sekreterare Gun Lusth (M), Jönköping
Ledamot Jenny Elander EK (C), Östergötland
Ledamot Hans Backlund (S), Västernorrland
Ledamot Eva Ternegren (MP), Västra Götaland